

POLARSIRKEL RÅDET

Strategiplan for Polarsirkelrådet 2025–2030

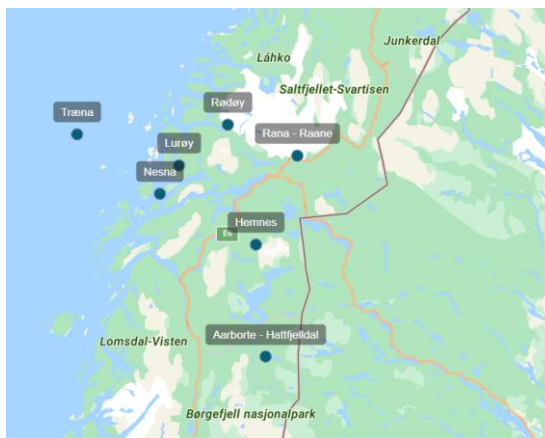
Vedtatt 21. november 2025

Visjon:

«Polarsirkelrådet – Sammen utvikler vi en attraktiv, bærekraftig og nyskapende region fra kyst til innland.»

Slagord:

«Sterkere sammen – under Polarsirkelen»

Forord

Strategiplanen for Polarsirkelrådet 2025–2030 er et resultat av et bredt samarbeid mellom medlemskommunene og regionens partnere. Planen bygger på felles mål om å styrke utviklingen i Polarsirkelregionen – fra kyst til innland – og å skape attraktive, bærekraftige og nyskapende lokalsamfunn.

Gjennom arbeidet har kommunene bidratt med viktige innspill som har gjort planen forankret i lokale behov, men med et tydelig regionalt perspektiv. Strategiplanen viser retning for det politiske og administrative samarbeidet i årene fremover, og skal være et verktøy for å samordne innsats og ressurser.

Polarsirkelrådet skal være en pådriver for utvikling, samarbeid og vekst i regionen. Takk til alle som har bidratt i prosessen.

Kjell-Idar Juvik
Sekretariatsleder, Polarsirkelrådet

Polarsirkelrådet hadde 37 027 innbyggere pr 1/1- 2025 inkl. Rødøy (+38 fra 1.oktober 2024, -11 i 2024). Samlet befolkning på Helgeland 1/1-25 er 77.954 (+69) innbyggere

Innbyggere pr. 4.kvartal 2024 *Endring pr. kommune er siste år:

Hattfjelldal kommune

Innb: 1274 (-10*)
Areal: 2683 km²

Hemnes kommune

Innb: 4485 (0*)
Areal: 1594 km²

Lurøy kommune

Innb: 1948(+62*)
Areal: 265 km²

Nesna kommune

Innb: 1770 (-38*)
Areal: 202 km²

Rana kommune

Innb: 25927 (-67*)
Areal: 4463 km²

Træna Kommune

Innb: 463 (+21*)
Areal: 16,5 km²

Rødøy Kommune

Innb: 1160 (+21*)
Areal: 711 km²

Innholdsfortegnelse

Innhold

Forord	2
Innholdsfortegnelse	3
1. Innledning.....	4
2. Regionens hovedutfordring.....	4
3. Regional vekst og samarbeid.....	4
4. STRATEGISKE SATSINGSOMRÅDER	5
4.1 Transport og infrastruktur.....	5
4.2 Innovasjon og næringsutvikling.....	6
4.3 Utdanning, rekruttering og arbeidskraftmobilisering	6
4.4 Reiseliv og opplevelsesøkonomi	7
4.5 Interregionalt samarbeid.....	7
4.6 Interkommunalt tjenestesamarbeid	8
5. Handlingsplan 2025–2028.....	9
FNs bærekraftsmål	10

1. Innledning

Polarsirkelrådets strategiske plan for 2025–2030 skal styrke det regionale samarbeidet ved å klargjøre prioriteringer og synliggjøre fokusområder. Rådet skal være en strategisk arena for medlemskommunene og fremme regionens samlede utvikling og profilering. Polarsirkelrådets arbeid skal ha utviklingsfokus! Rådet søker å stå samlet, med én stemme, om viktige politiske saker for regionen.

Planen trekker opp seks hovedområder for langsiktig politisk satsing, og handlingsplanen skal sikre gjennomføring av tiltak.

2. Regionens hovedutfordring

Helgeland og resten av Nordland står overfor betydelige samfunnsutfordringer knyttet til befolkningsutvikling, rekruttering og verdiskaping. Regionen har lav befolkningsvekst, høy gjennomsnittsalder og lave fødselstall. Dette gir svekket tilgang på arbeidskraft og utfordrer opprettholdelsen av gode velferdstjenester.

Polarsirkelregionen har store naturressurser, sterk industri og et variert næringsliv, men utviklingen hemmes av mangel på kvalifisert arbeidskraft og tilflytting. Uten målrettede tiltak for å tiltrekke og beholde innbyggere, vil regionen oppleve økt press på både arbeidsmarkedet og tjenestetilbudet.

Polarsirkelrådets hovedstrategi er å stimulere til befolkningsvekst, styrket rekruttering og bedre rammevilkår for næringslivet. Dette skal bidra til å etablere Helgeland som en ledende vekstregion i nord.

3. Regional vekst og samarbeid

Polarsirkelrådet skal være en drivkraft for samarbeid mellom medlemskommunene og en pådriver for utviklingen av regionen som et attraktivt, kompetent og bærekraftig område å bo, arbeide og investere i. Dette omfatter hele regionens mangfold – fra kyst til innland – og inkluderer satsing på samiske miljøer, språk, kultur og næringsutvikling som en integrert del av regional samfunnsutvikling.

Et sterkt regionalt samarbeid gir kommunene større gjennomslagskraft nasjonalt, bedre ressursutnyttelse og økt evne til å møte felles utfordringer. Rådet skal bidra til at kommunene står samlet i spørsmål som gjelder næringsutvikling, samferdsel, kompetanse og samfunnsbygging, samtidig som hensynet til samiske interesser og rettigheter ivaretas i regionale prosesser. Langsiktige mål inkluderer styrket regionalt samarbeid og deltakelse i internasjonale og nordiske prosjekter.

Gjennom felles prioriteringer og tydelig lederskap skal Polarsirkelrådet bidra til å bygge en region som er sterkere, mer synlig og bedre rustet for framtiden.

4. STRATEGISKE SATSINGSOMRÅDER

Strategien er organisert i seks satsingsområder med tilhørende mål, delmål og tiltak.

4.1 Transport og infrastruktur

Mål:

Styrke regionens samferdsel og utvikle løsninger i tråd med behov .

Delmål:

- Videreutvikle lufthavnen i Mo i Rana.
- Forbedre kollektivtilbudet på sjø, vei og bane, med vekt på regularitet og færre kanselleringer.
- Etablere infrastruktur som støtter et felles bo- og arbeidsmarked.
- Sikre stabil og rask digital infrastruktur.
- Forbedre kraft- og nettilgang for industriell vekst.
- Styrke øst–vest-forbindelsen mellom Helgeland og Umeå.
- Fornye og utvikle Nordlandsbanen for både gods- og persontrafikk.
- Utbedre tunnel- og veinettet i regionen.
- Rutetilbud og produksjon innen personbefordring og gods må være hensiktsmessig og forutsigbar for innbygger og næringsliv på kysten.
- Arbeide for å bevare og utvikle kystruten som reise og reiselivsprodukt.
- Utvikle transportløsninger som støtter økende sjømatvolum og eksport.

Tiltak:

- Gi innspill til nasjonale og regionale transportplaner og arbeide for å fjerne flaskehalser.
- Videreutvikle Mo i Rana Havn og E12 Atlantica-korridoren.
- Samarbeide med nasjonale myndigheter om kraft- og nettinvesteringer.
- Etablere pendlertog mellom Trofors og Mo i Rana.
- Erstatte dagens togsett på Nordlandsbanen med moderne materiell.
- Bygge ut kryssningsspor og fremskynde ERTMS-utbyggingen.
- Arbeide for videre utbedring av strekningen Mo i Rana -Stokkvågen med hovedfokus på Bustneslia, samtidig som det jobbes videre med tunnelalternativet.

4.2 Innovasjon og næringsutvikling

Mål:

Skape en utviklingsorientert og bærekraftig region.

Delmål:

- Styrke samhandling mellom kommuner, utviklingsmiljø og næringsliv.
- Sikre og etablere offentlige arbeidsplasser
- Fremme sirkulærøkonomi og grønn omstilling.
- Øke satsingen på innovasjon og teknologisk utvikling.
- Sørge for tilgang til nye næringsarealer.
- Støtte og styrke arbeidet med etablering av offentlige arbeidsplasser i medlemskommuner

Tiltak:

- Styrke regionale nettverk mellom kommuner, næringsliv og FoU-miljøer.
- Stimulere til gründervirksomhet og lokal etablering.
- Utvikle samarbeid med utviklings- og innovasjonsmiljøer.
- Koordinere felles satsinger med kommunale næringsmiljø i medlemskommuner.

4.3 Utdanning, rekruttering og arbeidskraftmobilisering

Mål:

Sikre tilgang på kompetent arbeidskraft og relevante utdanningstilbud.

Delmål:

- Videreutvikle utdanningsinstitusjoner på flere nivåer.
- Tilpasse utdanningstilbud til arbeidsmarkedets behov.
- Koble utdanning, forskning og næringsliv.
- Tiltrekke og integrere arbeidskraft fra inn- og utland.
- Kvalifisere personer utenfor arbeidslivet.
- Redusere utenforskap gjennom inkludering og kompetanseheving.
- Utvikle traineeprogrammer, lærlingeordninger og etter- og videreutdanning (EVU).

Tiltak:

- Markedsføre regionen som attraktiv for tilflyttere.
- Utvikle traineeprogrammer i samarbeid med utdanningsinstitusjoner.
- Utvikle nye studietilbud ved campusene i Mo i Rana og Nesna og arbeide for å styrke studiested Mo i Rana med eksisterende og nye studier som er attraktive for unge voksne.
- Arbeide for at Nord Universitet utvikler Nesnaprosjektet. En kunne da utvikle nye studietilbud og ikke bare videreutvikle eksisterende

4.4 Reiseliv og opplevelsesøkonomi

Mål:

Utvikle Helgeland som en attraktiv og nyskapende destinasjon.

Delmål:

- Styrke samarbeid mellom kommuner og aktører innen reiseliv.
- Fremme opplevelsesøkonomi som ny vekstnæring.
- Utvikle bærekraftige og helårlige reiselivstilbud.

Tiltak:

- Samarbeide tett med Visit Helgeland og regionale reiselivsaktører, inkludert grenseoverskridende samarbeid.
- Bidra til gjennomføring av Masterplan Nord-Helgeland.
- Markedsføre regionens natur- og kulturressurser.
- Støtte utvikling av kulturbasert og bærekraftig reiseliv.
- Forlenge åpningstider i turistsesongen.
- Vurdere bærekraft i alle nye reiselivssatsinger.
- Utnytte mulighetene knyttet til ny flyplass i Mo i Rana.

4.5 Interregionalt samarbeid

Mål:

Styrke E12-regionen som internasjonal vekst akse – fra Helgeland til Umeå og Vasa.

Delmål:

- Styrke samarbeidet i Midtskandia og Blåvegen.
- Utvikle Skandinavias første EGTC-region (European Grouping of Territorial Cooperation).

- Sikre finansiering av viktige infrastrukturprosjekter.
- Fremme øst-vest-samarbeidet i Norden.
- Styrke beredskap og forsyningssikkerhet.

Tiltak:

- Løfte E12-regionen inn i nasjonale og nordiske strategier.
- Etablere samarbeidsprosjekter med Sverige og Finland.
- Samarbeide med NATO-landene Sverige og Finland for å sikre totalberedskap og transportkorridorer.

4.6 Interkommunalt tjenestesamarbeid

Mål:

Sikre bedre tjenester og ressursbruk gjennom samarbeid mellom to eller flere kommuner.

Delmål:

- Øke effektivitet og kvalitet i tjenesteproduksjonen.
- Redusere administrative kostnader gjennom fellesløsninger.
- Styrke fagmiljøer og kompetansedeling.
- Utforske bruk av kunstig intelligens i kommunale tjenester.
- Arbeide for interkommunale løsninger der det gir åpenbare gevinster for medlemskommunene.

Tiltak:

- Utrede samarbeidsmuligheter for nye fellesløsninger.
- Utrede felles barnevernstjenester.
- Utrede felles plankontor for regional utvikling.
- Vurdere felles lønningskontor.
- Samarbeide om brann- og beredskapsordninger (for eksempel 110 Nordland og alarmsalg).
- Samarbeide om folkehelse, frivillig sektor og mobilisering.
- Samarbeide om kompetanseheving og etterutdanning.
- Støtte regionalt ungdomsrådsarbeid.
- Etablere felles kultursamarbeid.

5. Handlingsplan 2025–2028

Handlingsplanen skal følge opp strategiplanen og sikre gjennomføring av de prioriterte satsingsområdene. Planen utarbeides etter at delmål og tiltak er vedtatt, og skal fungere som et praktisk styringsverktøy for Polarsirkelrådet og medlemskommunene.

Handlingsplanen skal:

- konkretisere tiltak, ansvar og framdrift for hvert satsingsområde
- bidra til koordinert innsats og tydelig rollefordeling
- gjøre det mulig å følge opp måloppnåelse gjennom faste evalueringer

Polarsirkelrådet vil rullere handlingsplanen hvert år for å sikre oppdatert prioritering, realistisk ressursbruk og tilpasning til nye behov.

Planen skal bygge på følgende prinsipper:

1. **Samarbeid og felles ansvar** – Tiltak skal gjennomføres i samarbeid mellom kommuner, næringsliv, utdanningsinstitusjoner og regionale myndigheter.
2. **Bærekraft og grønn omstilling** – Alle tiltak skal vurderes opp mot miljømessige, økonomiske og sosiale bærekraftsmål.
3. **Attraktivitet og kompetanse** – Tiltakene skal bidra til økt bosetting, kompetanseutvikling og næringsvekst i regionen.
4. **Felles profilering** – Handlingsplanen skal brukes til å styrke Polarsirkelregionens felles identitet og synlighet nasjonalt og internasjonalt.

Gjennom tydelig planlegging, partnerskap og forankring skal handlingsplanen for 2025–2028 gjøre strategien til handling – og bidra til vekst og utvikling i hele Polarsirkelregionen.

FNs bærekraftsmål

Polarsirkelrådet støtter opp om FNs bærekraftsmål og legger særlig vekt på følgende mål:

Nr	Mål
3	God helse og livskvalitet
4	God utdanning
8	Anstendig arbeid og økonomisk vekst
9	Industri, innovasjon og infrastruktur
11	Bærekraftige byer og lokalsamfunn
13	Stoppe klimaendringene
17	Samarbeid for å nå målene

Disse målene gjenspeiler Polarsirkelrådets fokus på bærekraftig vekst, inkludering og samarbeid på tvers av kommunegrenser.

De er en integrert del av strategien og skal ligge til grunn for alle tiltak og prioriteringer i planperioden.

Handlingsplan 2025–2028 *

Tilhørende Strategiplan for Polarsirkelrådet 2025–2030

**Legges frem til endelig behandling på Polarsirkeltinget 28.-29. januar 2026*

(MAL)

Satsingsområde	Tiltak	Ansvarlig(e)	Samarbeidspartnere	Tidsperiode	Status / kommentar
Transport og infrastruktur					
Innovasjon og næringsutvikling					
Utdanning og rekruttering					
Reiseliv og opplevelsesøkonomi					
Interregionalt samarbeid					
Interkommunalt tjenestesamarbeid					